

OBSAH

I. „KRISTUS V HROBĚ.“

1. Význam této komposice v západním středověkém umění. - 2. Přehled památek byzantského umění. - 3. Vývoj komposice v oblasti byzantského umění. - 4. Italské památky. - 5. Dosavadní názory o původu námětu. - 6. Komposice „Kristus na kameni pomazání“ a její historický původ. - 7. Symbolický význam této komposice. - 8. Západní „Pieta“ a byzantská duchovní literatura. - 9. Byzantský původ této komposice. - 10. Poměr „Piety“ a „Krista na kameni pomazání“ a jejich pramenů ke komposici „Kristus v hrobě“; formální vznik této komposice. - 11. Zkoumání podílu mystiky Symeona Nového Bohoslovce, 12. idejí křížáckých a 13. hymnické literatury byzantské na vzniku této komposice. - 14. Liturgická funkce obrazů s tímto námětem. - 15. Vznik symbolického významu námětu. - 16. Závěr. 13

II. ZOBRAZOVÁNÍ LEGENDY V BYZANTSKÉM UMĚNÍ.

Život sv. Mikuláše v byzantském umění.

I. Památky. II. Mladí Mikulášovo. 1. Narození. - 2. Zázrak při koupání. - 3. Křest. - 4. Zázrak při kojení. - 5. Uzdravení Nonny. - 6. Vstup do školy. *III. Kněžský život Mikulášův.* 1. Posvěcení na jáhna, na kněze a na biskupa. - 2. Vidění před volbou na biskupa. - 3. Druhé vidění. - 4. Mikuláš slouží liturgii. - 5. Zázračné pohoštění dělníků. - 6. Vidění Panny Marie. *IV. Historie se stratégy. V. Běžné zázraky.* 1. Zničení pohanského chrámu. - 2. Zachránění Demetria. - 3. Zachránění plavců. - 4. Osvobození Basila ze zajetí. - 5. Zázrak se stromem. - 6. Tentýž zázrak spojený se zázračným vyčištěním studně. - 7. Přispění třem dcerám. *VI. Další zázraky.* 1. Zázrak s kobercem. - 2. Uzdravení posedlého. - 3. Zjevení ďábla v podobě anděla. - 4. Uzdravení kulhavého Mikuláše. - 5. Uzdravení malomocného. - 6. Zachránění plavce. - 7. Zachránění tří křesťanů. - 8. Zázrak s patriarchou. - 9. Zázračné vysvobození služebníka. - 10. Zázrak s Polovcem. - 11. Zázrak s dítětem utonulým v Dněpru. - 12. Uzdravení Štěpána Dečanského. - 13. Nerozluštěné komposice. *VII. Smrt Mikulášova.* 1. Zjevení andělů před smrtí. - 2. Pohřební obřady. - 3. Přenesení ostatků do Bari. *VIII. Rozbor cyklů.* - *Dodatek:* Rukopisné cykly ruské. 55

Život apoštolů v byzantském umění.

I. Cykly skutků apoštolských. 1. Miniatury Cod. Paris. Gr. 510. - 2. Vrata basiliky S. Paolo fuori le mura v Římě. - 3. Mosaiky chrámu sv. Marka v Benátkách. -

4. Fresky v Dečanech. - 5. Fresky v Matejci. *II. Život sv. Petra a Pavla.* 1. Mosaiky oratoria Jana VII. - 2. Fresky chrámu sv. Sofie v Kyjevě. - 3. Mosaiky v Capella Pallatina v Palermo. - 4. Mosaiky v Monreale v Palermo. - 5. Mosaiky v prothesisu sv. Marka v Benátkách. - 6. Fresky v portiku starého chrámu sv. Petra v Římě. - 7. Ikona chrámu sv. Petra a Pavla v Novgorodu. - 8. Samostatné obrazy objímajícího se Petra s Pavlem. - 9. Ruské miniaturní cykly života Petra a Pavla. *III. Život apoštola Filipa.* Na ikoně Ruského musea v Leningradě č. 1527. *IV. Život sv. Jana Bohoslovce.* 1. Mosaiky v chrámu sv. Marka v Benátkách. - 2. Ikona býv. Rogožského hřbitova v Moskvě. - 3. Ikona býv. sbírky Ostrouchovovy. - 4. Ruské miniaturní životopisy sv. Jana. - 5. Obraz Jana Bohoslovce diktuujícího evangelium. - 6. Obraz smrti a nanebevzetí Janova. *V. Rozbor cyklů.* . . . 94

Žobrazování legendy v byzantském umění. 149

Poznámky 159

Soupis vyobrazení v textu. 183

Soupis vyobrazení na tabulkách. 183

Seznam řeckých liturgických termínů 185

Rejstřík osobní a místní 187

Rejstřík ikonografický 190

Obsah 191

РЕЗЮМЕ 193

Summary 201